ΕΤΟΣ ΙΓ' — Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ 24 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 1900 — ΑΡΙΘ. 113

ΑΝΑΠΛΑΣΙΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΟΡΓΑΝΟΝ
ΤΟΥ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ
ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Π. Χ. ΔΟΥΛΗΓΕΡΗΣ
ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ 12 ΜΗΝΩΝ
Ἀπὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου ἢ 1 Ἰουλίου
Ἐσωτερικοῦ δρ. 6.—Ἐξωτερικοῦ φρ.χρ.8.

ΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
ΜΙΧΑΗΛ Ι. ΓΑΛΑΝΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ὁ νέος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Φώτιος. — Ἀνταπόκρισις ἐκ Ναζαρέτ, ὑπὸ Α.—Εὐαγγελικὸν κήρυγμα Πανα.ρέτου Χ. Δουληγέρη, «Ἔρχου καὶ ἴδε».—Ἡ εὐθυμία κατὰ τοὺς νεωτέρους καὶ ἀρχαιοτέρους, ὑπὸ Ν. Γαλανοῦ.—Ἐπιστολὴ Ε' πρὸς Ὀρθόδοξον Χριστιανὴν γυναῖκα.—Τὰ νέα δόγματα.—Ἔκθεσις Γεν. Γραμματείας τοῦ Συλλόγου τῆς «Ἀναπλάσεως».—Γεν. Συνέλευσις Συλλόγου τῆς «Ἀναπλάσεως».—Ἀπόστολος καὶ Εὐαγγέλιον.—Κήρυγμα «Ἀναπλάσεως».

Ο ΝΕΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ ΦΩΤΙΟΣ

Ἤγγελθη ὅτι διὰ Σουλτανικοῦ Ἰραδὲ ἐπεκυρώθη ἡ ἐκλογὴ τοῦ νεοψηφίστου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ. **Φωτίου.**

Τὸ ἄγγελμα εἶνε εὐφρόσυνον λόγῳ ἰδίᾳ τῶν ἐλπίδων, ἃς γεννᾷ τὸ πρόσωπον τοῦ νέου Πατριάρχου.

Βεβαίως ἡ ἀποστολή του δὲν εἶνε εὔκολος· ἀλλὰ τοῦτο συμβαίνει, διότι δὲν εἶνε μικρά. Οὐδὲν δὲ μέγα ἔργον εὐοδοῦται ἄνευ λογισμοῦ πολλοῦ καὶ μόχθων περισσῶν. Ὡς εὐκολία ὅμως μοναδικὴ τοῦ κληθέντος ἐπὶ τὸν θρόνον Ἀθανασίου τοῦ Μεγάλου πρέπει νὰ θεωρηθῇ τὸ ὅτι εἶνε ἀπηλλαγμένος ἰδιαιτέρων τινῶν δυσχερειῶν, λίαν ἐπαχθῶν, πρὸς ἃς παλαίουσιν ἀκαταπαύστως καὶ ἐναγωνίως οἱ διακυβερνῶντες Ἐκκλησίας ἄλλας.

Ὁ ἐν Αἰγύπτῳ ὀρθόδοξος πληθυσμὸς εἶνε μεγάλη δύναμις, ἥτις μεγαλητέρα δύναται νὰ καταστεθῇ εἰς χεῖρας ἱκανὰς νὰ χειρισθῶσιν αὐτὴν μετὰ ζήλου, συνέσεως καὶ μεγαλοπραγμοσύνης. Ἐλπίζομεν ὅτι ἡ Α. Μακαριότης ὁ νέος Πατριάρχης κ. **Φώτιος** δὲν θὰ ὑστερήσῃ ἐν τούτῳ, ὅτι δὲ θὰ δοξάσῃ ἑαυτὸν λαμπρύνων τὴν Ἐκκλησίαν, ἣν ἐκλήθη νὰ διακυβερνήσῃ.

Καὶ λέγομεν ὅτι ἐλπίζομεν, ὄχι ἀπὸ ἁπλοῦ τινος ἡμῶν πόθου, ἀλλὰ διότι τὰς ἐλπίδας μᾶς ἐμπνέουσι γνωστὰ ἤδη πράγματα, στέφοντα τὴν τιμίαν κορυφὴν τοῦ νέου Πατριάρχου.

Ὅτι ἐκ τῶν πλεονεκτημάτων τῆς συνέπειας, τῆς δραστηριότητος, τῆς ἐπιβολῆς καὶ τῆς κατακτήσεως φίλων καὶ θαυμαστῶν δὲν ἔχει νὰ ἐπιθυμήσῃ μείζονα μοῖραν, περὶ τούτου οὐδεμία ὑπάρχει ἀμφιβολία. Δι' ἡμᾶς δὲ τὸ κάλλιστον ὑπὲρ αὐτοῦ μαρτύριον κεῖται ἐν τῇ θέσει, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ παρ' ἑαυτῷ ἅμα κληθεὶς εἰς τὸν θρόνον Ἱεροσολύμων ὁ ἀείμνηστος πατριάρχης **Γεράσιμος**, μορφὴ ἐξόχως νηφαλία καὶ εὐσεβὴς καὶ σεμνὴ καὶ ἀρίζηλος. Ἡ δὲ δρᾶσίς του ὡς Μητροπολίτου Ναζαρὲτ ἐπιρρωννύει τὰς νῦν φυομένας κρατίστας περὶ τῆς πατριαρχικῆς του δράσεως ἐλπίδας.

Ἐν ταῖς ἡμετέραις Ἐκκλησίαις ἡ ἀντίπραξις εἶνε ὁ δεινότερος σκόπελος, καθ' οὗ κινδυνεύουσι νὰ συντριβῶσι καὶ σκάφη καὶ πηδαλιοῦχοι. Καὶ ὄχι τόσον ἡ ἀντίπραξις τῶν ἔξω, ὅσον αὐτῶν τῶν ἔσω καὶ πλησιεστάτων. Ἐνῷ περὶ ἕνα Πάπαν, μετὰ τὴν ἐκλογήν του, δὲν ὑπάρχουσι πλέον πολέμια στρατόπεδα, ἀλλ' ἓν καὶ μόνον στρατόπεδον πλήρους πειθαρχίας, ἀπαρτίζον δύναμιν τεραστίαν, ἀφ' ἧς ὁ πατισμὸς ἀρύεται τόσην ἐπιβολήν, παρ' ἡμῖν ἐπικρατεῖ τι τὸ ἄτακτον καὶ ἀπειθὲς καὶ στασιαστικὸν καὶ δυσάγωγον, ὄχι ὀλίγοι δὲ πατριάρχαι ἀστοχοῦσι καὶ συντρίβονται ὄχι τόσον ἐκ τῶν ἔξωθεν ἐπιθέσεων καὶ δόλων, ὅσον ἐκ τῶν ἔσωθεν ὑπονομεύσεων καὶ δολοπλοκιῶν καὶ ἐρίδων, ἀναγκαζόμενοι οὕτω νὰ καταδαπανῶνται ὄχι εἰς τὸ νὰ πράξωσι μετὰ τῶν περὶ αὐτοὺς μέγα τι, ἀλλ' εἰς τὸ νὰ ἀποτρέψωσιν ἀφ' ἑαυτῶν τὰ δεινὰ τὰ ἀπειλούμενα ἐκ τῶν οἰκείων τάξεων καὶ τοῦ οἰκείου ἐπιτελείου.

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ αἱ συνθῆκαι κατὰ τοῦτο εἶνε πολὺ εὐμενέστεραι, οὐδεὶς δὲ σχεδὸν φόβος ὑπάρχει, ὅτι ἀμέσως ἢ μετ' οὐ πολὺ ὀχληραὶ ἐξ ἀντιδράσεων μέριμναι θὰ παρακωλύσωσι ποσῶς τὸ ἔργον τοῦ ἡγέτου τῆς ἐν Αἰγύπτῳ Ἐκκλησίας. Ὁ κριθεὶς ὡς κράτιστος πρέπει παρὰ πάντων νὰ θεωρηθῇ πράγματι τοιοῦτος, τὴν δ' ἑνότητα καὶ τὴν συνδιαλλαγὴν πασῶν τῶν ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ ταύτῃ δυνάμεων δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι θὰ διευκολύνῃ τὰ μέγιστα καὶ τὸ πατρικῶς μεγάθυμον καὶ ἀνεξίκακον τοῦ νέου Πατριάρχου, δεικνύοντος ὅτι μετὰ τοὺς ἀναποφεύκτους σχεδὸν κυματισμοὺς τοῦ ἐκλογικοῦ σάλου οἱ ἀντίπαλοι ἀπέναντί του ἐκλείπουσι καὶ μένουσι μόνον τὰ τέκνα καὶ οἱ ἀδελφοὶ καὶ οἱ συστρατιῶται.

Περὶ τῆς Α. Μακαριότητος κρατεῖ ἡ φήμη ὅτι εἶνε κήρυξ τοῦ θείου λόγου εὔγλωττος καὶ κατακτητικός. Τὸ χάρισμα τοῦτο οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι δύναται νὰ τῷ χρησιμεύσῃ εἰς ἀνυπολόγιστον κραταίωσιν συμπαθειῶν διανοίγουσαν καρδίας καὶ βκλάντια πρὸς σωτήρια ἔργα, ἂν δὲ περὶ ἑαυτὸν τάξῃ καὶ κληρικοὺς; ἄλλους, διδακτικοὺς καὶ σεβασμίους, οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι παρὰ τοῖς ὀρθοδόξοις πληθυσμοῖς τῆς Αἰγύπτου ταχέως τὰ κεφάλαια τῆς εὐσεβείας θ' ἀναπτυχθῶσιν ἐναμίλλως μετὰ τῶν ἐκ τῆς γεωργίας καὶ ἐμπορίας, καὶ θὰ δημιουργηθῇ οὕτως ἐκεῖ βίος ἄρτιος, ζηλωτὸς καὶ περίλαμπρος, συναρμόζων μακαρίως τὴν ὑλικὴν ἐπάρκειαν μετὰ τῆς πνευματικῆς ἀφθονίας.

Μακαριώτατε Πατριάρχα Φώτιε! Ὁ τίτλος Σου καὶ τὸ ὄνομά Σου ἐνέχουσιν ὁλόκληρον πρόγραμμα καὶ διαγράφουσι τὴν ὁδόν Σου. Δικαιόνησον οὕτως, ὥστε ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἀλεξανδρείας νὰ ἐκλάμψῃ φωτεινὴ καὶ μακαρία, καὶ τοῦτο ἔσται ὁ κάλλιστος τῶν στεφάνων Σου καὶ τὸ λαμπρότατον τῶν ἐγκωμίων Σου.

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΙΣ ΕΚ ΝΑΖΑΡΕΤ (1)

Κύριε Γαλανέ,

Σᾶς γράφω ἀπὸ τὴν πολίχνην τῆς Ναζαρέτ.

Ἡ πολίχνη αὕτη ἀπέχει τρεῖς ἡμέρας ἀπὸ τὴν Ἱερουσαλήμ, κατέχει δὲ περίπου τὸ μέσον μεταξὺ ταύτης καὶ τῆς Δαμασκοῦ.

Κατὰ τὴν παράδοσιν, ὅτε ὁ ἀρχάγγελος Γαβριὴλ ἀπεστάλη εἰς Ναζαρὲτ πρὸς τὴν Παρθένον, ὅπως τῇ ἀναγγείλῃ τὴν χαρμόσυνον εἴδησιν τῆς ἐξ αὐτῆς γεννήσεως τοῦ Σωτῆρος, ἐνεφανίσθη εἰς αὐτὴν ἀντλοῦσαν ὕδωρ ἀπό τινος ἐκεῖ πηγῆς. Ἡ πηγὴ αὕτη διατηρεῖται καὶ σήμερον, ἀναβλύζουσα δροσερὰ καὶ γλυκύτατα νάματα, ἐπ' αὐτὴν δὲ τυγχάνει ἱδρυμένος ἀρχαιότατος ναός, ἀνήκων εἰς τοὺς ὀρθοδόξους, ὅστις εἶνε συνάμα καὶ ὁ καθεδρικὸς τῆς Μητροπόλεως ναός.

Οἱ κάτοικοι τῆς Ναζαρὲτ εἶνε χριστιανοί τὸ πλεῖστον, καὶ ἐκ τούτων πάλιν τὴν πρωτίστην θέσιν, λόγῳ πληθυσμοῦ καὶ ἀναπτύξεως, κατέχουσιν οἱ ὀρθόδοξοι, εἰς οὓς ἕπονται οἱ Λατῖνοι, καὶ ἐπακολουθοῦσιν αἱ ἄλλαι χριστιανικαὶ Κοινότητες.

Οἱ ἐν Ναζαρὲτ οἰκοῦντες, καὶ ἐν γένει τῆς Γαλιλαίας οἱ κάτοικοι, δὲν ὁμοιάζουσι πρὸς τοὺς τῆς Ἰουδαίας· εἶνε γλυκύτεροι, φιλεργότεροι, καὶ κατὰ συνέπειαν εὐπορώτεροι καὶ εὐγενέστεροι. Ἡ δὲ φιλοξενία πρὸ πάντων παρ' αὐτοῖς εἶνε εἰς μέγαν βαθμὸν ἀνεπτυγμένη.

Πρὸ εἴκοσιν ἐτῶν ἡ Ναζαρὲτ ἦτο χωρίον πενιχρὸν καὶ εὐτελές· ἀλλὰ σήμερον εἶνε πολίχνη κεκοσμημένη διὰ πολλῶν καὶ μεγαλοπρεπῶν χριστιανικῶν ἱδρυμάτων, τῶν ὁποίων τὰ περισσότερα καὶ μεγαλήτερα κέκτηνται ὁμολογουμένως οἱ Λατῖνοι. Ἀλλὰ καὶ οἱ Προτestάνται καὶ οἱ Ρῶσσοι ἀπέκτησαν σὺν τῷ χρόνῳ ἄξια λόγου φιλανθρωπικὰ καταστήματα καὶ σχολεῖα, τὰ ὁποῖα ὁλονὲν καὶ πολλαπλασιάζονται. Ἐν Ναζαρὲτ ἐδρεύει ὁ Ἔπαρχος (Καϊμακάμης), καθὼς καὶ οἱ θρησκευτικοὶ ἀρχηγοὶ τῶν διαφόρων χριστιανικῶν Κοινοτήτων. Ἐνταῦθα δ', ὡς γνωστόν, ἐδρεύει καὶ ὁ ὀρθόδοξος τῆς Γαλιλαίας Μητροπολίτης, ὑπὸ τὸν τίτλον ὁ Ναζαρέτ.

Ἐν μέσῳ τῆς πυκνοτάτου καὶ σφοδρᾶς ἁμίλλης τῶν διαφόρων χριστιανικῶν Κοινοτήτων πρὸς προσηλυτισμὸν διὰ τῶν σχολείων καὶ τῶν ἄλλων φιλανθρωπικῶν καταστημάτων, μόνον οἱ ἡμέτεροι ἀτυχῶς ἐφησύχαζον, ἐν ᾧ ὀρθόδοξοι ἦταν ὡς τὰ πολλὰ οἱ προσηλυτιζόμενοι. Καὶ ἡ μὲν Ρωσσικὴ Παλαιστίνειος ἑταιρία ἐνέτεινεν αὐτόθι τὰς δυνάμεις αὐτῆς, ἱδρύσασα καὶ αὐτὴ σχολεῖα καὶ ἄλλα καταστήματα, οἱ δὲ ἡμέτεροι, ἀπίστευτον εἰπεῖν, οὐδὲ ἓν δημοτικὸν σχολεῖον διετήρουν. Διότι καὶ αὐτὸ τὸ ἓν καὶ μόνον, τὸ ὁποῖον ἄλλοτε ὑπῆρχεν, εἶχε κλεισθῇ πρὸ ἱκανῶν ἐτῶν, τίς οἶδε διὰ ποίους λόγους! Οὕτως ἐπὶ πολλὰ ἔτη οἱ ὀρθόδοξοι ὁμογενεῖς μαθηταὶ ἠναγκάζοντο νὰ φοιτῶσιν εἰς σχολεῖα τῶν Ρώσσων, ὡς ὁμοδόξων, ἡ δ' ἑλληνικὴ γλῶσσα ἐκινδύνευε ν' ἀφανισθῇ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἐν ἐπισήμῳ καὶ ἐπικαίρῳ τῆς Παλαιστίνης κέντρῳ.

Ἀλλὰ τὰ πράγματα ἤρχισαν θυμοσίως νὰ μεταλλάσσωσιν, ἀφότου—πρὸ ἔτους δηλαδὴ—ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Φιλαδελφείας κ. **Φώτιος** προεβιβάσθη εἰς Μητροπολίτην Ναζαρέτ. Ἐπὶ τοῦ παρόντος, μόνον ἐν τῇ πολίχνῃ τῆς Ναζαρὲτ λειτουργοῦσι δύο μεγάλαι ἑλληνικαὶ Σχολαί, μία δηλαδὴ τῶν ἀρρένων, ἀριθμοῦσα ἑκατὸν ὡς ἔγγιστα μαθητάς, καὶ μία τῶν θηλέων, ἀριθμοῦσα ὑπὲρ τὰς ἑξήκοντα μαθητρίας. Ἐν ταῖς σχολαῖς ταύταις διδάσκονται ἐκτὸς τῆς ἀραβικῆς καὶ ἑλληνικῆς, καὶ ἡ τουρκικὴ καὶ γαλλικὴ παρὰ διδασκάλων, οἵτινες ἐπ' ἀδραῖς δαπάναις ἐκλήθησαν. Κατὰ τὴν ὁμολογίαν δὲ καὶ αὐτῶν ἔτι τῶν ἀλλοδόξων οἱ σχολαὶ αὗται εὑρίσκονται ἐν μεγαλητέρᾳ ἀκμῇ ἢ οἱ τῶν Προτestαντῶν, Λατίνων καὶ Ρώσσων, οἵτινες ἀπὸ τοσούτων ἐργάζονται ἐτῶν καὶ ἑκατομμύρια διαθέτουσιν. Ἀνάγκη νὰ προσθέσωμεν ὅτι οἱ πλεῖστοι τῶν μαθητῶν προσῆλθον ἐκ τῶν σχολῶν τῶν ἄλλων χριστιανικῶν Κοινοτήτων.

Ἡ διεύθυνσις τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος σχολῶν εἶνε ἀνατεθειμένη εἰς θερμοῦργον τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Σταυροῦ ἀποφοίτου, ὅστις χρησιμεύει ἅμα καὶ ὡς ἱεροκήρυξ, διδάσκων τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ εἰς τὴν γλῶσσαν τοῦ λαοῦ, τὴν ἀραβικήν, σπανίον καὶ τοῦτο φαινόμενον εἰς τὰ χρονικὰ τῆς Παλαιστίνης.

Καὶ τὴν εὐεργετικὴν ταύτην δρᾶσιν του ὁ Ἅγιος Ναζαρὲτ ἐπεκτείνει καὶ καθ' ὅλην τὴν Γαλιλαίαν, ἱδρύων σχολεῖα ἐν τοῖς διαφόροις χωρίοις, ἀναλόγως τῶν ὑπαρχόντων καὶ δημιουργουμένων μέσων.

Ταῦτα, κ. Συντάκτα, ἐπ.στέλλω ὑμῖν ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἐπιφυλάσσομαι, ὁσάκις αἱ πολλαί μου ἐργασίαι θὰ μοι ἐπιτρέπωσι, νὰ σᾶς ἀναγγέλλω εἴ τι ἐνταῦθα σπουδαῖον καὶ λόγου ἄξιον, σχετιζόμενον πρὸς τὰ γενικὰ τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν συμφέροντα.

Δ.

(1) Σ. Δ. Ἡ ἀνταπόκρισις αὕτη μᾶς ἐστάλη ὅτε ἐκόχλαζε τὸ ἐνδιαφέρον διὰ τὴν πατριαρχικὴν ἐκλογὴν τοῦ θρόνου Ἀλεξανδρείας, καὶ διὰ τοῦτο δέ, ἵνα μὴ ὑποτεθῇ ἡ Ἀνάπλασις ἀναμνημονεύουσα, καὶ διότι ὁ ἐπιστολέας δὲν ἐφρόντισε νὰ δηλώσῃ ἡμῖν τότε τὸ ὄνομά του, ἀνεβάλομεν τὴν δημοσίευσιν.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ
ΠΑΝΑΡΕΤΟΥ Χ. ΔΟΥΛΗΓΕΡΗ

«ΕΡΧΟΥ ΚΑΙ ΙΔΕ»

Ἀγαπητοὶ ἀναγνῶσται.

Οἱ ἄνθρωποι οἱ ἀκέραιοι καὶ σοβαροί, οἱ ἔχοντες ἀγαθὰς πεποιθήσεις καὶ γενναιοψυχίαν, σπεύδουσι σιωπηλῶς καὶ ἀθορύβως εἰς τὴν ἐμπράκτον ἐκδήλωσιν τοῦ ἠθικοῦ αὐτῶν πλούτου, εἰς τὰ ἔργα τῆς ἀγάπης, εἰς δὲ τοὺς λόγους των εἶνε πάντοτε μεμετρημένοι. Τοὐναντίον δὲ συμβαίνει ἐν ἡμέραις ἠθικῆς παρακμῆς, ὡς σήμερον παρ' ἡμῖν, νὰ γίνηται πολὺς λόγος περὶ ἀρετῆς καὶ ἠθικῆς, χωρὶς νὰ ἦνε οἱ ἄνθρωποι καὶ ἔργῳ τοιοῦτοι.

Ὁ βάθμὸς δὲ τῆς εἰρημένης ἀρετολογίας μὲ ἔκαμε νὰ σκεφθῶ καὶ νὰ γράψω τὸ σημερινὸν ἄρθρον, διότι μεταξὺ τῶν παμπόλλων σχετικῶν παραδειγμάτων, τὰ ὁποῖα ἔχω εἰς τὸν νοῦν μου, μοῦ συνέβη καὶ τὸ ἐξῆς χαρακτηριστικώτατον.

Ὁμιλοῦντες πρό τινος χρόνου μετά τινος κυρίου περὶ τῆς θέσεως τῶν κληρικῶν ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς κοινωνίᾳ κατελήξαμεν εἰς τὸ ὁριστικὸν συμπέρασμα ὅτι, ἵνα ἐπιτευχθῇ παρ' ἡμῖν κοινωνικὴ ἀναζώμωσις καὶ ἠθικὴ ἀναβίωσις, εἶνε ἀνάγκη νὰ λυθῇ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ μεταξὺ κλήρου καὶ λαοῦ, νὰ παύσῃ νὰ θεωρῆται ὁ Ἱερεὺς ὡς ἀντικείμενον χλευῆς παρὰ πολλῶν ἀμαθῶν καὶ ὡς ἄχρηστος παρὰ τῶν κατ' εὐφημισμὸν σοφῶν.

Ἀλλ' ἵνα ἐξυψωθῇ εἰς τὴν συνείδησιν τῶν ἀνθρώπων ἡ θέσις τοῦ Ἱερέως, ἐλέγομεν ὅτι εἶνε ἀνάγκη νὰ γείνῃ καὶ αὐτὸς παραγωγικός, διότι σήμερον οἱ ἄνθρωποι τὸν Ἱερέα τὸν θεωροῦσιν ὡς δυνάμενον νὰ πάρῃ καὶ ἀνίκανον νὰ δώσῃ, μόλις δὲ τὸν ἴδωσι νὰ εἰσέλθῃ εἰς οἰκογένειαν, σοὶ λέγουσιν ὅτι «ὁ παπᾶς ἦλθε κάτι τι νὰ πάρῃ», νὰ ὠφεληθῇ δηλονότι.

Ἀλλ' ἵνα μεταδώσῃ, ἐλέγομεν ὡσαύτως, ὁ Ἱερεὺς τὰ νάματα τῆς θείας τοῦ Σωτῆρος διδασκαλίας, πρέπει νὰ ἔχῃ ποτισθῇ ὑπὸ τούτων αὐτὸς πρῶτος ἄλλως οὐκ ἂν λάβοις παρὰ τοῦ μὴ ἔχοντος, διότι τὸ φῶς μόνον ὑπὸ τῶν φωτεινῶν σωμάτων ἐκπέμπεται καὶ διαδίδεται, ἑπομένως συνεφωνοῦμεν εἰς τοῦτο, ὅτι πρέπει νὰ συναισθανθῶμεν ὅτι ὡς πρὸς τὴν ἐκτίμησιν τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου συμπεριφερόμεθα ὡς χοῖροι πρὸς μαργαρίτας, καθότι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἀφήκαμεν τὴν Ἐκκλησίαν εἰς τὴν διάκρισιν τοῦ τυχόντος, τοῦ μὴ κατορθώσαντος ἐν ἄλλῳ ἐπαγγέλματι νὰ ζήσῃ, τὴν παρεδώκαμεν ἀσπλάγχνως, ἵνα μὴ εἴπωμεν ἀσεβῶς, εἰς χεῖρας τῶν ἀποκλήρων τῆς τύχης.

Τὰ παιδιά μας, ἐλέγομεν, στέργομεν πάντες νὰ γείνωσι δικηγόροι, ἰατροί, ἀξιωματικοί κλπ. ἀλλὰ ἱερεῖς οὐδέποτε· διατί; «Μπᾶ, λέγει, Παπᾶς τὸ παιδί μου; καλλιο νὰ τὸ σκοτώσω παρὰ νὰ τὸ βλέπω Παπᾶ!» Διατί; διότι ἀπεμωράνθημεν, διότι παρεφρονήσαμεν, διότι ἐξέπεσε δραπέτης τῆς εὐσεβείας καὶ λιποτάκτης τῆς θείας δικαιοσύνης.

Καὶ τί εἶνε, ἔλεγον ἐγώ, ὁ ἄριστος δικηγόρος, ὁ ἄριστος ἰατρὸς καὶ ὁ μᾶλλον γενναῖος καὶ ἀξιωματικός; βεβαίως καλοί καὶ χρήσιμοι, ἀλλὰ τίποτε περισσότερον εἰ μὴ ὄργανα πρὸς προφύλαξιν τῶν ἀνθρώπων ἀπὸ τῶν ὑλικῶν μικροβίων καὶ τῶν πονηρῶν καὶ κακοποιῶν φύσεων. Τί δὲ εἶνε ὁ ἱερεύς; βεβιότατα ὄργανον κατὰ τῶν ἠθικῶν μικροβίων, ὄργανον τελοῦν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς συνειδήσεως τῶν ἀνθρώπων. Πρὸς τίνας σχετίζεται καὶ τίνας ἀντικρύζει τὸ ἔργον τοῦ ἀξιωματικοῦ, τοῦ ἰατροῦ καὶ τοῦ δικηγόρου; βεβαίως τὰ σώματα καὶ τὰς μαγγανείας τῶν κακοποιῶν ὄντων. Πρὸς τί σχετίζεται καὶ ἐπικοινωνεῖ ὁ ἱερεύς; Ὁ Ἱερεὺς σχετίζεται μὲ τὰς ψυχὰς καὶ ἐπικοινωνεῖ μὲ τὰς συνειδήσεις. Λοιπὸν ἀναμφισβήτητως τὸ ἔργον τοῦ ἱερέως καθ' ἑαυτὸ εἶνε τὸ εὐγενέστερον, τὸ ὑψηλότερον καὶ τὸ θειότερον πάντων τῶν ἄλλων ἔργων. Εἶνε ἀρά γε καὶ τὸ σκοπιμώτερον; εἶνε ἄξιον ἐκτιμήσεώς μας καὶ διὰ τὰ ἀποτελέσματά του; Ἡ ἐμπειρία μᾶς λέγει «ναί» ἀλλὰ μὲ τοσοῦτον τόνον, ὥστε ἀκούεται εἰς ἅπασαν τὴν ὑφήλιον, διότι αἱ μέγισται καὶ ποικίλαι ἀπώλειαι συμβαίνουσιν εἰς τὸν κόσμον ἐκ τοῦ ἠθικοῦ κακοῦ καὶ τῶν προαιρετικῶν ἁμαρτημάτων, τὰ ὁποῖα πολλαπλασιαζόμενα τελείως ἐκμηδενίζουσι καὶ τοῦ ἰατροῦ καὶ πάντων τῶν ἄλλων τὰ νομοθετικὰ καὶ ἐκτελεστικὰ ἔργα. Ἐὰν δὲ ἀφίετο ὁ ἄνθρωπος ἔρμαιον τῶν ἠθικῶν μικροβίων, ἐξάπαντος κοινωνία ἀνθρώπων δὲν θὰ ὑπῆρχεν, ἑπομένως δὲν θὰ ἔζων οὔτε οἱ σωζόμενοι οὔτε οἱ σώζοντες ἀπὸ τὰ ὑλικὰ μικρόβια καὶ τὰ ὑλικῶς κακοποιὰ στοιχεῖα.

Καὶ ἡ διαφορὰ τέλος τοῦ ἔργου τοῦ ἱερέως ἀπὸ τῶν ἄλλων ἔργων ποία εἶνε;

Ἰδοὺ πόσον διαφέρει ἀπὸ τῶν ἄλλων τετιμημένων ἐπαγγελμάτων τὸ περιφρονούμενον καὶ ἀναιδῶς καθυβριζόμενον ἔργον λειτουργοῦ τοῦ ὑψίστου, ἀκούσατε.

Διαφέρει ὅσον ἡ γυμνὴ ἀλήθεια τῆς ἀψευδοῦς πίστεως ἀπὸ τὸν δικανικὸν λόγον τοῦ δικηγόρου, διαφέρει ὅσον ἡ αἰδὼς ἀπὸ τὴν δίκην, διαφέρει ὅσον ὁ γλυκὺς καὶ θεσπέσιος λόγος τοῦ ἱεροκήρυκος ἀπὸ τὸν βούρδουλαν καὶ τὸ ξίφος τοῦ ἀστυνόμου, διαφέρει ὅσον ἡ πειθὼ ἀπὸ τὴν βίαν, διαφέρει ὅσον ἡ ἀθάνατος ψυχὴ ἀπὸ τὸ ὑλικὸν καὶ θνητὸν σῶμα, διαφέρει ὅσον τὸ Εὐάγγελιον ἀπὸ τὰς σιδηρᾶς ῥάβδους καὶ τὰ χειρουργικὰ ἐργαλεῖα, διαφέρει ὅσον διαφέρει ἡ ὕλη ἀπὸ τὸ πνεῦμα, ὅσον ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τὴν γῆν, διαφέρει ὅσον διαφέρει ἡ φθορὰ ἀπὸ τὴν ἀφθαρσίαν καὶ τὸ φάσμα ἀπὸ τὴν πραγματικότητα (!).

(1) Ὁ θεῖος Χρυσόστομος, ἀρνούμενος τὸ πρῶτον νὰ δέχθῇ τὸ ἀξίωμα τοῦ ἱερέως λόγῳ συναισθήσεως τοῦ ὕψους αὐτοῦ, ἔδωκεν ἀφορμὴν εἰς τινας νὰ ὑποθέσωσιν ὅτι δὲν κατεδέχετο, ὡς λέγομεν σήμερον τὴν ὑπόδεσιν δὲ ταύτην τῶν ἀνθρώπων ὡς πάντως ἀσύστατον πρὸς τὸν φίλον του Βασίλειον, λέγει μεταξὺ τῶν ἄλλων περὶ τοῦ ἀπαραμίλλου τοῦ ἱερατικοῦ ἀξιώματος, ὅτι τὸ βασιλικὸν ἀξίωμα ἦτο δυνατὸν νὰ τὸ περιφρονήσῃ, τὸ ἱερατικὸν ὅμως οὐδέποτε, διότι οὐδεὶς δύναται νὰ τὸ ἀτενίσῃ. Καὶ βεβαίως ἵνα τὸ περιφρονήσῃ, πρέπει πρῶτον νὰ παραφρονήσῃ.

Μὴ ἀπορήσητε δέ, ἀγαπητοὶ ἀναγνῶσται, μανθάνοντες μετὰ τὴν συζήτησιν ταύτην περὶ τοῦ ὕψους τῆς ἀξίας καὶ τῆς χρησιμότητος τοῦ ἱερατικοῦ ἀξιώματος, ὅτι ὁ κύριος ἐκεῖνος, καίτοι ἐφαίνετο ζηλωτὴς ἐν λόγοις καὶ πληρέστατα ἐπιδοκιμάζων τοὺς λόγους μου, μετέβη μετ' ὀλίγον καὶ ἐνήργησεν ὅπως προχειρισθῇ εἰς Ἱερέα εἷς φίλος του σχεδὸν ἀγράμματος καὶ καθολοκληρίαν ἄξεστος. Τοιούτῳ τρόπῳ δὲ ἡ ἀρετή μας σήμερον μέχρι λόγων προχωρεῦσα ἔφερεν εἰς μέγαν καὶ ἀπίστευτον βαθμὸν τὴν ἀμοιβάλαν δυσπιστίαν, τὴν μητέρα ἀνηκέστων κακῶν καὶ συμφορῶν, τὴν λυμαινομένην πάντα τὰ στρώματα τῆς κοινωνίας, διότι οὐδεὶς σχεδὸν ἐμπιστεύεται εἰς ἄλλον.

Οἱ ὑφιστάμενοι λ. χ. δὲν πιστεύουσιν ὅτι, προαγομένης τῆς ἐργασίας τοῦ κυρίου αὐτῶν, θέλει ληφθῇ πρόνοια καὶ πρὸς ἰδίαν αὐτῶν ἱκανοποίησιν καὶ προκοπὴν καὶ διὰ τοῦτο ἐργάζονται μηχανικῶς, ἄνευ οὐδενὸς ἠθικοῦ ἐνδιαφέροντος, ἐὰν δὲ τοῖς εἴπῃς ὅτι τὸ ἐνδιαφέρον καὶ ἡ ζέσις των πρὸς τὴν ἐργασίαν θὰ ἐκτιμηθῇ καὶ θὰ εἶνε ὠφέλιμον δι' αὐτούς, σοὶ ἀπαντῶσι στερεοτύπως, ὅ,τι ἀπήντησεν ὁ Νθάνιηλ πρὸς τὸν Φίλιππον, τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται ἐν τῷ Εὐαγγελίῳ τῆς ἐρχομένης Κυριακῆς Α' τῶν νηστειῶν. «Ἐκ Ναζαρέτ, λέγει, δύναταί τι ἀγαθὸν εἶναι ;» Ἀπὸ ἔμπορον σοὶ λέγουσιν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐλπίσῃς ἀγαθόν τι ; ἀροῦ τοὺς πάντας καὶ τὰ πάντα μετρᾷ μὲ τὸν ὑλικὸν πῆχυν καὶ ἐκμεταλλεύεται ὅπως μόνος αὐτὸς κερδοσκοπήσῃ ;

Ἀλλὰ μήπως οἱ Μοναχοὶ πιστεύουσιν εἰς τὴν ἀγάπην καὶ ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν ὑπὲρ αὐτῶν πρόνοιαν τοῦ ἡγουμένου των ; Μήπως οἱ στρατιῶται πείθονται περὶ τῆς καλῆς διαθέσεως τῶν ἀξιωματικῶν των ; Μήπως οὗτοι ἔχουσι πεποίθησιν εἰς ἀγαθὰ ἐλατήρια τῶν ἀμέσως ἀνωτέρων των ; Μήπως ὁ κόσμος ὁ πολὺς ἔχει πεποίθησιν πρὸς τὰ ὄργανα τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας ; Μήπως οἱ κατώτεροι κληρικοὶ ἔχουσι πεποίθησιν καὶ εἰλικρινῆ σεβασμὸν πρὸς τοὺς Ἐπισκόπους των; Μήπως οἱ μαθηταὶ ἔχουσι πεποίθησιν εἰς τὸ ἠθικὸν ἐνδιαφέρον τῶν διδασκάλων αὐτῶν καὶ καθηγητῶν ; Πάντες σχεδὸν δυσπιστοῦμεν πρὸς ἀλλήλους ἔχομεν, πάντες λέγομεν τὸ «ἐκ Ναζαρὲτ δύναταί τι ἀγαθὸν εἶναι;»

Πῶς δὲ εἶνε δυνατὸν νὰ ἀναχαιτισθῇ αὐτὴ ἡ φθοροποιὸς δυσπιστία ἡ ὁποία ἄγει ἀσφαλῶς εἰς τὴν δυστυχίαν καὶ τὴν ἀποσύνθεσιν ; Βεβαίως ἐὰν πάντες ἀποβάλωμεν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον τοῦ ψεύδους καὶ τῆς ἁμαρτίας καὶ ἐνδυθῶμεν τὸν νέον διὰ μιᾶς εἰλικρινοῦς μετανοίας, τὴν ὁποίαν ζωηρῶς μᾶς ὑπενθυμίζουσιν καὶ αἱ ἡμέραι αὗται τῆς νηστείας καὶ τοῦ ἠθικοῦ καὶ πνευματικοῦ καθαρμοῦ. Τότε θὰ φυγαδευθῇ ἐκ τοῦ μέσου ἡμῶν τὸ φθοροποιὸν κακὸν τῆς δυσπιστίας, ἥτις διατηρεῖ πάντοτε κεχωρισμένα τά τε ἠθικὰ καὶ ὑλικὰ κεφάλαια ἡμῶν πρὸς τὸν κατ' ἄμφω ὄλεθρον ἡμῶν, τότε καὶ μόνον θὰ ἔλθῃ ἡ ἀμοιβάλα ἐμπιστοσύνη, ὅταν ἕκαστος θέσῃ ὡς δοχεῖον τῆς πίστεως τοῦ ἄλλου πρὸς ἑαυτὸν τὴν εἰλικρίνειαν καὶ τὰ ἀγαθά του ἔργα, ὁπότε θὰ δύναται νὰ εἴπῃ τὸ «ἔρχου καὶ ἴδε» τοῦ Φιλίππου πρὸς τὸν δυσπιστοῦντα Νθαναήλ.

Τὸ «Ἔρχου καὶ ἴδε» θὰ τὸ εἴπῃ πᾶς ἔμπορος καὶ θὰ εἶνε πιστευτός, ὅταν παύσῃ νὰ πιστεύῃ ὅτι εἶνε ἴδιον τοῦ ἐμπορεύου τὸ ψεύδεσθαι καὶ τὸ ἀθεμίτως κερδίζειν καὶ τὸ ῥίπτειν πρὸς τοὺς συναργοῦντας πρὸς τὰ κέρδη του ὑπαλλήλους, ὡς πρὸς κυνάρια, μόνον τεμάχιον ξηροῦ ἄρτου. Τὸ «Ἔρχου καὶ ἴδε» θὰ τὸ εἴπῃ πᾶς ἡγούμενος, ὅταν θεωρῇ τοὺς Μοναχούς του ὡς ἀδελφοὺς καὶ οὐχὶ ὡς κτήνη, ὅταν τρώγῃ καὶ ἐνδύηται ὅπως αὐτοί, καὶ οὐχί, ὡς τὰ πολλὰ θηρία, αὐτοὶ μὲν νὰ πλουτῶσι, νὰ ἐνδύωνται, πολυτελῶς νὰ τρώγωσιν ἰδιαιτέρως ὀρνίθια καὶ οἱ πτωχοὶ οἱ Μοναχοὶ νὰ μὴ ἔχωσιν οὔτε ἔλαιον διὰ τὰ χόρτα των. Τὸ «Ἔρχου καὶ ἴδε» θὰ τὸ εἴπῃ πᾶς ἀξιωματικὸς καὶ θὰ ἑλκύσῃ πρὸς ἑαυτὸν τὴν ἀγάπην καὶ τὸν σεβασμὸν καὶ τὴν πεποίθησιν τῶν στρατιωτῶν, ὅταν πονῇ καὶ ἀγαπᾷ αὐτοὺς ὡς ἴδια αὐτοῦ τέκνα καὶ συγχαίρῃ καὶ συμπάσχῃ μετ' αὐτῶν ὅταν αὐτοὶ χαίρωσιν ἢ λυπῶνται.

«Ἔρχου καὶ ἴδε» λέγει πᾶσα ἐξουσία, ὅταν διδαχθῶσι τὰ ὄργανά της καὶ πιστεύσωσιν ὅτι εἶνε Θεοῦ διάκονοι, ὡς λέγει ἡ Γραφή, καὶ φέρωνται πρὸς πάντας ἠπίως, δικαίως καὶ ἀμερολήπτως ὡς ὑπηρέται Χριστοῦ. «Ἔρχου καὶ ἴδε» λέγει ὁ Ἐπίσκοπος, ὅταν δὲν ζῇ διὰ στενὸν κύκλον εὐνοουμένων φίλων καὶ συγγενῶν, ἀλλὰ ζῇ ἢ ἀποθνήσκῃ μετὰ τοῦ Ποιμένιου του καὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ του ἐπιτελείου. «Ἔρχου καὶ ἴδε» λέγει πᾶς διδάσκαλος καὶ καθηγητὴς ὅταν δὲν ἦνε μόνον διδάσκαλος τῶν ξηρῶν τύπων καὶ τοῦ μισθοῦ, ἀλλὰ πατὴρ τῶν τέκνων μας πνευματικὸς φωτίζων οὐ μόνον τὸν νοῦν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ ἤθους σπουδαίως ἐπιδρῶν καὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν ἀναπλάττων.

Καὶ ἐν γένει, ἀγαπητοὶ ἀναγνῶσται, ἡ ἐπιτέλεσις τοῦ καθήκοντος παρ' ἑνὸς ἑκάστου ἐξ ἡμῶν θέλει φέρῃ τὴν ἀμοιβάλαν πεποίθησιν καὶ ἐμπιστοσύνην, θέλει φυγαδεύσῃ τὴν ἐρώτησιν τῆς δυσπιστίας, «Ἐκ Ναζαρὲτ δύναταί τι ἀγαθὸν εἶναι».

Ἐκ δὲ τῆς ἀμοιβάλας πίστεως, ἥτις κατὰ τὸν θεῖον Γρηγόριον εἶνε «ἀρχὴ τῶν θείων καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων» θελομεν ἀπολαύσῃ τὴν κοινωνικήν, τὴν οἰκογενειακὴν καὶ ἀτομικὴν ἁρμονίαν, τὴν σύμπνοιαν καὶ τὴν ἑνότητα τὴν παραγωγὸν πάσης συνισταμένης ἠθικῆς καὶ ὑλικῆς δυνάμεως καὶ εὐδαιμονίας.

Η ΕΥΘΥΜΙΑ
ΚΑΤΑ ΤΟΥΣ ΝΕΩΤΕΡΟΥΣ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΤΕΡΟΥΣ

Ἑβδομάδες ὁλόκληροι διῆλθον μὲ ζωηρὰν νευρικὴν διέγερσιν τῶν κατοίκων τῆς πρωτευούσης ἀναμένοντων τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς ὁ Καρνάβαλλος θὰ διέσχιζε τὰς ὁδοὺς καὶ τὰς πλατείας, διὰ νὰ ἀπολαύσωσιν εὐθυμίαν ὀλίγην ἐκ τῆς θέας αὐτοῦ, ἐκ τῆς παρελάσεως ἀηδῶν μετημφιεσμένων, ἐκ τῶν βολῶν τοῦ χαρτοπολέμου καὶ τῶν ἐκτυλισσομένων καὶ συμπλεκομένων σερπαντέν.

Αἱ καθημεριναὶ ἐφημερίδες εἰς τὴν ἐταιρίαν τῶν ἑορτῶν διεῖδον ἀναμορφωτικόν τι κέντρον, τὸ ὁποῖον θὰ ἀπεδίωκεν ἀπὸ τὰς ψυχὰς τῶν καταπεπονημένων ἀστῶν τὰ σκιερὰ τῆς ἀθυμίας νέφη, τὰ ὁποῖα γεννᾷ ὁ διάρκης περὶ ὑπάρξεως ἀγών,

καὶ θὰ ἐρρώννυε τὴν πνευματικὴν αὐτῶν ὑπόστασιν διὰ τοὺς προσεχεῖς ἀγῶνας.

Καὶ παρέστημεν εἰς τὸ λυπηρὸν θέαμα κορυβαντιώντος καὶ μαινομένου πλήθους, συνωστιζομένου μέχρις ἀποπνιγμοῦ ἀδιακρίτως φύλου καὶ ἡλικίας, περιλουομένου ἀπὸ βροχήν, ἀπὸ κόνιν, ἀπὸ πολύχρωμα κομφετί, ῥιγοῦντος, ἀλλ' ἐπιμένοντος, ἀηδιάζοντος ἐκ τῆς ἐκτάκτου ἀποτυχίας τῶν μασκαράδων καὶ τῆς διαψεύσεως τῶν ἐλπίδων του, ἀλλ' ἀνακουφιζομένου καὶ ἱκανοποιουμένου ἐκ τῆς ἐπὶ τῆς σκηνῆς παρουσίας ἀφθόνου ποδογύρου, ἀκαταμάχητον ἕλξιν αἰσθανομένου πρὸς τὰς τοιούτους εἴδους συγκεντρώσεις, ὄχι λόγῳ θεάματος, ἀλλὰ λόγῳ ἄγρας θυμασιῶν καὶ ἱκανοποιήσεως τῆς ματαιοφροσύνης καὶ κενοδοξίας.

Ποῦ ἄγουσι σήμερον τὸν λαὸν διὰ νὰ εὐθυμήσῃ ;

Εἰς τὸ γελοῖον. Εἰς τὴν ἐξομοίωσιν τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸ κτῆνος ὑπὸ ἔποψιν μορφῆς καὶ ψυχικῶν διαθέσεων. Μία στολὴ γελοιώδης, πρόσωπα τερατωδῶς παραμεμορφωμένα καὶ μεμελανωμένα, ὑποκατάστασις τῆς εἰκόνος τοῦ κτήνους εἰς τὴν εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, χαλάρωσις ὅλων τῶν δυνάμεων, δι' ὧν κρατεῖται ὑψηλὰ τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα, ἰδοὺ τί ἐπιζητεῖται σήμερον ὡς δυνάμενον νὰ ἐπιφέρῃ τὴν εὐθυμίαν.

Ἐγένετο τὸ πείραμα, ἀλλ' ἡ εὐθυμία δὲν ἦλθεν· ἐπεδιώχθη, ἀλλ' ἔφυγεν· ἐζητήθη, ἀλλὰ δὲν εὑρέθη. Καὶ θρηνοῦντες οἱ πρώην ὑμνηταὶ τῆς ἑταιρίας τῶν ἑορτῶν, αἰτιῶνται αὐτήν, ὡς μὴ δυνηθεῖσαν νὰ ἐπιτείνῃ πλειότερον τὸ γελοῖον, ἐκ τοῦ ὁποίου ἀφεύκτως ἡ εὐθυμία θὰ ἐπήγαζεν.

Ὅταν τυφλὸς τυφλὸν ὁδηγῇ, ἀμφότεροι εἰς βάθυνον ἐμπεσοῦνται. Ὅταν ἄνθρωποι, ἐστερημένοι θρησκευτικοῦ συναισθήματος καὶ φιλοσοφικοῦ πνεύματος, ἀναλαμβάνωσι νὰ προσπορίσωσιν εἰς τοὺς ἄλλους ὅ,τι αὐτοὶ διὰ τὸν ἑαυτόν των νὰ ἀποκτήσωσι δὲν δύνανται, ἡ ἀποτυχία θὰ στέψῃ τὰς προσπαθείας, καὶ τὸ ναυάγιον πλῆρες θὰ ἦνε.

Διότι ἡ εὐθυμία ἐντός τῆς ψυχῆς μας πρέπει νὰ ζητηθῇ καὶ ὄχι εἰς τὰ ἔξω. Διότι ἐκ τῶν ἔξω ὅ,τι τὸν ἕνα εὐχαριστεῖ, δυσαρεστεῖ τὸν ἕτερον· ὅ,τι ἐνθουσιάζει τὸν ἕνα, ἀδιάφορον εἶνε διὰ τὸν ἄλλον· ὅ,τι τοῦ ἑνὸς ἀποτελεῖ τὴν εὐτυχίαν, εἶνε τοῦ ἄλλου ἡ δυστυχία. Ὅστις ὅμως διαφλέγεται ὑπὸ τῆς πρὸς τὸν Θεὸν πίστεως καὶ ἀγάπης, ὅστις ἔχει ὡς λάβαρον τοῦ καθήκοντος τὴν ἰδέαν, ὅστις ἐκτιμᾷ κατὰ τὸ πρέπον καὶ τὰ ἀγαθὰ καὶ τὰ κακὰ τοῦ κόσμου τούτου καὶ πιστεύει εἰς ἀθανασίαν καὶ μέλλουσαν ἀμοιβήν, οὗτος διαρκῶς εὑρίσκεται ὑπὸ τὸ κράτος τῆς εὐθυμίας, καὶ ἂν ἔνιοτε τὸν ὁρίζοντα τῆς ψυχῆς του σκιάσωσι νέφη, μακρὰν τοῦ νὰ ἐπιφέρωσι καταιγίδα, μεταβάλλονται μᾶλλον εἰς ποτιστικὴν βροχήν. Ὁ Χριστὸς ἠθύμησε. Περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου ἕως θανάτου, εἶπε. Πτρομοῖω; ὁ Παῦλος ἠθύμει μετὰ τῶν ἀοθενούντων καὶ μετὰ τῶν σκανδαλιζομένων ἐπυροῦτο. Ὅταν ἐναυάγει καὶ ἐφυλακίζετο καὶ ἐμαστιγώνετο τρώγων παρὰ μίαν τεσσαράκοντα, ἠσθάνετο βεβαίως κάποιαν ἀθυμίαν, ἀλλ' ἡ ἀθυμία καὶ τούτου καὶ ἐκείνου ἦτο στιγμιαία καὶ προσωρινὴ διαχοπὴ τοῦ ῥεύματος, ἕνεκα τῆς ὁποίας ἐγκωθὲν τὸ νᾶμα τῆς πρὸς τὸν πατέρα καὶ τὸν πλησίον ἀγάπης ἐξεχείλισε καὶ ἐσκόρπισε ζείδωρα ῥεῖθρα.

Γνωρίζω τί θὰ εἴπητε· τί ἀναφέρεις τὸν Χριστὸν καὶ τὸν Παῦλον ; Οὔτε θεοὶ εἴμεθα, οὔτε σκεῦη ἐκλογῆς ἐγενήθημεν. Δὲν ἐπιχειρῶ νὰ σᾶς πείσω ὅτι δυνατὸν καὶ εὔκολον εἶνε νὰ τοὺς μιμηθῆτε, ἀλλ' ἀφοῦ αἰσθάνεσθε ὅτι ἄβυσσος χαίνει μεταξὺ αὐτῶν καὶ ὑμῶν, ἀκούσατε τοὐλάχιστον τὰς περὶ εὐθυμίας σκέψεις ἑνὸς ἐθνικοῦ, τοῦ Πλουτάρχου.

Ὑπάρχουσι, λέγει, μερικοὶ οἱ ὁποῖοι φρονεῦσιν ὅτι, διὰ νὰ ἦνέ τις εὔθυμος, δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ πολλὰς ἀσχολίας μήτε ἰδιωτικάς, μήτε δημοσίους· ἀλλὰ τότε εὐθυμότεραι ἔπρεπε νὰ ἦνε αἱ γυναῖκες ἀπὸ τοὺς ἄνδρας, διότι ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ εἰς τὸν οἶκον μένουσι· καὶ ὅμως εἰς τοὺς γυναικείους κύκλους λύπαι εἰσβάλλουσι καὶ ταραχαὶ καὶ ἀθυμίαι ἐκ ζηλοτυπίας καὶ κενοδοξίας καὶ κακῶς ἐννοουμένης φιλοτιμίας. Ὁ πατὴρ τοῦ Ὀδυσσέως; Λαέρτης, ἐγκαταλείψας πόλιν καὶ βασιλείαν, ἔζη ἐπὶ εἴκοσιν ἔτη ἐφησυχάζων, χωρὶς τίποτε νὰ κάμνῃ, μέσα εἰς μίαν ἄμπελον, ἀλλὰ πάντοτε τὴν λύπην σόντροφον εἶχε καὶ τὴν κατήφειαν. Ὁ Ἀχιλλεὺς, καταδικασθεὶς εἰς ἀργίαν ἕνεκα τῆς πρὸς τὸν Ἀγαμέμνονα ἐριδός του, ἐπόθει τὸν πόλεμον καὶ τοὺς ἀλαλαγμοὺς τῶν μαχῶν καὶ ἔφθινεν ἡ καρδία του. Ὁ ἴδιος δὲ λέγει περὶ τοῦ ἑαυτοῦ του ὅτι ἐν τῇ ἐδραιωμένῃ του κάθηται ὡς μάταιον βάρος τῆς γῆς, «τίτιον ἄχθος ἀρούρης».

Ἄλλοι πάλιν νομίζουσιν ὅτι οὗτοι ἢ ἐκεῖνοι ὁ βίος δὲν ἔχει λύπας· ὁ Μένανδρος λέγει·

Ἐνόμιζον ἐγώ, ὅτι οἱ πλούσιοι, ὦ Φίλων,
οἱ ὁποῖοι δὲν δανείζονται, δὲν στενάζουσι
τὰς νύκτας, οὐδὲ στρεφόμενοι ἄνω κάτω
ἀλλοίμονον φωνάζουσιν, ἀλλὰ γλυκὺν καὶ ἥσυχόν τινα
ὕπνον κοιμῶνται·

ἀλλὰ κατόπιν, ἀφοῦ ἔβλεπεν ὅτι καὶ οἱ πλούσιοι τὰ αὐτὰ μὲ τοὺς πτωχοὺς πάσχουσιν, ἐπιφέρει·

Ἄρα συμφυῆ εἶνε ἡ λύπη καὶ ὁ βίος;
Μὲ τὸν τρυφηλὸν βίον συνυπάρχει, εἰς τὸν ἔνδοξον βίον
παρουσιάζεται, γηράσκει ὁμοῦ μὲ τὸν πτωχὸν βίον.

Οἱ δειλοὶ καὶ οἱ ὑποφέροντες ἀπὸ ναυτίαν νομίζουσιν ὅτι καλήτερον δύνανται νὰ ταξειδεύσωσιν ὄχι μέσα εἰς πλοῖάριον, ἀλλ' ἐντὸς ἐμπορικοῦ πλοίου ἢ ἐντὸς τριήρους, ἀλλὰ διόλου δὲν ὠφελοῦνται, ἐνόσῳ φέρουσι μαζί των τὴν θηλίαν καὶ τὴν ἰδιοσυγκρασίαν των· τοιουτοτρόπως αἱ ἀλλαγαὶ τῶν τρόπων τοῦ βίου δὲν ἀφαιροῦσιν ἀπὸ τὴν ψυχὴν τὰ αἴτια τῆς λύπης καὶ τῆς ταραχῆς· εἶνε δὲ ταῦτα τὸ νὰ ἦνέ τις ἄπειρος τῶν βιοτικῶν πραγμάτων, τὸ νὰ μὴ ἔχῃ τρίαν, τὸ νὰ μὴ δύναται οὔτε νὰ γνωρίζῃ οὔτε νὰ μεταχειρίζηται τὰ πράγματα ὀρθῶς· ταῦτα καὶ τοὺς πλουτίους ταράττουσι καὶ τοὺς πτωχούς· ταῦτα καὶ τοὺς ἐγγάμους καὶ τοὺς ἀγάμους· διὰ ταῦτα φεύγουσι τὴν ἀγορὰν, ἔπειτα δὲν ἀνέχονται τὴν ἡσυχίαν· διὰ ταῦτα προαγωγὰς εἰς τὰς αὐλὰς ἐπιδιώκουσι, καὶ ἀροῦ τὰς ἀποκτήσωσιν, εὐθὺς βαρύνονται.

Ἡ ἐσωτερικὴ τοῦ ἀνθρώπου διάθεσις, αὕτη εἶνε ἡ αἰτία καὶ τῆς εὐθυμίας καὶ τῆς ἀθυμίας. Ὁ Ἀλέξανδρος, ἀκούσας τὸν Ἀνάξαρχον ὁμιλοῦντα περὶ ἀπειρίας κόσμων, ἐδάκρυσε διότι οὐδὲ ἑνὸς (τῆς γῆς) ἦτο κύριος· ἐνῷ ὁ Κράτης, μὲ τὸ δισάκκιον καὶ τὸν πενιχρὸν φιλοσοφικόν χιτῶνά του, ἔλεγεν ὅτ

ἔζησεν ὡς ἐν ἑορτῇ. Ὁ Σωκράτης ἐντὸς τοῦ δεσμωτηρίου ἐφιλοσόφει μετὰ τῶν φίλων του· ὁ Φαίδων εἰς τὸν πόρτυν ἔκλαιε, διότι κανεὶς δὲν ἔδιδεν εἰς αὐτὸν τοῦ κατρός του τοῦ ἵππους. Καθὼς τὸ ὑπόδημα στρέφεται κατὰ τὰς κινήσεις τοῦ ποδὸς καὶ ὄχι τὸ ἐναντίον, τοιουτοτρόπως οἱ τοιαῦται ἢ τοιοῦταις διαθέσεις κάμνουσιν εὐχάριστα ἢ λυπηρὰ τὰ διάφορα εἴδη τοῦ βίου.

Βεβαίως τοῦ ἀνθρώπου ὁ βίος ἔχει καὶ τὰς ἐναντιότητας· ἀλλὰ δυνάμεθα ἡμεῖς νὰ μεταστρέφωμεν τὴν τύχην καὶ νὰ ἀντλῶμεν καὶ ἐξ αὐτῶν εὐθυμίαν. Ἐζωρίσθη ὁ Διογένης· ἀλλ' ἔκτοτε ἤρχισε νὰ φιλοσοφῇ. Ζήνων ὁ Κιτιεὺς εἶχεν ἓν μόνον φορτηγὸν πλοῖον· ὅταν ἤκουσεν ὅτι κατεποντίσθη, Καλά, εἶπε, κάμνεις, ὦ τύχη, ἀναγκάζουσά με νὰ περιορισθῶ εἰς τὴν φιλοσοφίαν καὶ νὰ ἀναλάβω τὸν φιλοσοφικὸν τρίβωνα. Μεγάλως ἐπίσης συντελεῖ πρὸς εὐθυμίαν τὸ νὰ ἀποβλέπῃ τις πρὸς τοὺς μεγάλους ἄνδρας, ἐὰν ἔκαθον τὰ αὐτὰ κακά. Σὲ λυπεῖ ἀτεκνία ; κανεὶς ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους βασιλεῖς δὲν ἀφῆκε τὴν ἀρχὴν εἰς τὸν υἱόν του Δυσφορεῖς διὰ πενίαν ; δὲν ἤθελες ἄρα γε νὰ ἦταν Ἐπαμεινώνδας ἢ Φαβρίκιος ;

(Ἕπεται τὸ τέλος).

Νικόλαος Ι. Γαλανός

ΕΠΙΣΤΟΛΗ Ε'
ΠΡΟΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΗΝ ΓΥΝΑΙΚΑ

Μελέτη

(Βλέπε ἀριθ. 412).

Ὦ ἄνθρωπε ! πεπροικισμένε μὲ νοῦν καὶ λόγον ! Πῶς δύνασαι, ὀρθῶς σκεπτόμενος, νὰ συγχέῃς τὸ πνεῦμα μετὰ τοῦ σώματός σου, τὸ πρόσωπον μετὰ τοῦ δερματίνου ἐνδύματος τὸ ὁποῖον περικαλύπτει αὐτό ; Τὸ πνεῦμα ἐν τῷ σώματί σου εἶσαι σὺ αὐτός. Ἐπιμελοῦ λοιπὸν καὶ μάνθανε τὰ περὶ τοῦ ὄντος καὶ ἀληθινοῦ σου ὄντος. Ὦ ἄνθρωπε ! διανοοῦ καὶ ἐξέταζε τὰς ἱκανότητας καὶ δυνάμεις τῆς ψυχῆς σου καὶ τὴν αἰτίαν αὐτῆς θεώρει, τὸν Θεόν, ὅστις εἶναι ἡ ἀρχή σου, καὶ τὰ ἔργα αὐτοῦ, δι' ὧν ἀνυψοῦσαι εἰς αὐτόν, καὶ τὴν ἀδιάκοπον ἐργασίαν αὐτοῦ διὰ σὲ κατὰ τὰς ἀνεξερευνήτους βουλὰς τῆς Προνοίας του. Οὕτω δὲ ἐπικαλούμενος τὸ ὄνομα αὐτοῦ θὰ δυνηθῇς βαθμηδὸν νὰ γνωρίσῃς αὐτόν, νὰ διακρίνῃς σεαυτὸν ἀπὸ τὴν ὕλην, ἐν μέσῳ τῆς ὁποίας κατοικεῖς ὡς πτηνὸν παροδικόν, καὶ νὰ ἐκτιμᾷς κάλλιον σεαυτόν. Οὕτω δὲ θὰ κατορθώσῃς ὅπως μὴ ἀπατᾶσαι καὶ πλανᾶσαι πλέον ἀπὸ τὴν λάμψιν τῶν αἰσθητῶν καὶ ὁρατῶν ὄντων, καὶ ἀπὸ τὴν τιμὴν καὶ ἀξίαν, ἣν αὐτοὶ ἀποδίδεις ἐν ἀγνοίᾳ τῆς ἀληθοῦς των ἀξίας !

Πεῦ πορεύονται οἱ δυστυχεῖς καὶ παλαίπωροι ὧν ἡ ψυχὴ δὲν πιστεύει εἰς τὴν ἑαυτῆς ὕπαρξιν ; Ποῦ σπεύδουσιν ἤθελέ τις ἐρωτήσαι, Κυρία, ποῦ ; εἰς τὸν θάνατον, εἰς τὴν κλοπήν, εἰς τὴν ἐκδίκησιν, εἰς τὰς ἡδονάς, εἰς τὴν κραιπάλην καὶ μέθην, εἰς ἀπάντησιν τοῦ σκότους, τῆς ἀπελπισίας, καὶ τῶν ἄλλων δεινῶν ἀτοίμων ὅπως μᾶς προσβάλλωσι. Τρέχουσιν εἰς τὴν φοβερὰν καὶ ἀποτρόπαιον καὶ ἐγκληματικὴν αὐτοκτονίαν· ὑπάγουσιν, ἵνα ῥιφθῶσιν ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ Κριτοῦ τῶν ἐλευθέρων πνευμάτων καὶ ὑπευθύνων εἰς τὰ ἔργα αὐτῶν. Τοιοῦτοι δυστυχῶς εἶνε οἱ καιροὶ τοῦ ὑλισμοῦ.

Διατί λοιπόν, Κυρία, θέλετε ἐξευτελίζει ἑαυτὴν πρὸ τῶν ἰδίων ὑμῶν ὀφθαλμῶν ; διατί θέλετε ἀποφύγει τὴν πολυτιμοτέραν καταφυγήν ; « Ἀγαπήσω σε, Κύριε, ἡ ἰσχύς μου, « Κύριος στερεώμα μου, καὶ καταφυγή μου, καὶ ῥύστης μου » (ψαλμ. ιζ. 1). Τὰ κτίνη, θέλουσί τινες νὰ εἴπωσιν, ἔχουσι τὴν ἱκανότητα τοῦ θαυμάζειν τὸ θέαμα τῆς φύσεως καὶ ὑψοῦσθαι εἰς τὴν ἀρχήν του. Καὶ ἡμεῖς δὲν δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν τοῦ λάχιστον τὸ μεγαλεῖον ἡμῶν, τὸν ὑψηλὸν προορισμὸν καὶ τὰς ἰδιαιτέρας σχέσεις ἡμῶν πρὸς τὸν δημιουργὸν τῆς φύσεως καὶ πατέρα τῶν πνευμάτων ; Ἄρά γε δὲν ἔχομεν καθήκον χάριν τῆς ἀΐδιου καὶ ἀθανάτου ψυχῆς νὰ ἤμεθα ἡ ζωὴ καὶ τὸ φῶς τοῦ ἰδίου ἡμῶν σώματος, καθὼς εἶναι ὁ Θεὸς ἡ ζωὴ τοῦ σύμπαντος κόσμου ; Ναί ! ὀφείλομεν νὰ τηρῶμεν εἰς ὑποταγὴν τὸ σῶμα, ὅπως μὴ ἄρχῃ καὶ ἐξουσιάζῃ ἡμῶν καὶ ἀποβάλῃ ἡμῖν σκληρὸς τύραννος, ὁ δήμιος καὶ ὁ τάφος ! Ἄρά γε δὲν ἀρκεῖ ὅτι εἶνε εἰς ἡμᾶς ἐντεῦθα ἐπὶ γῆς τὸ σῶμα δεινεκῆς φυλακή ; Πῶς ἄλλως θέλομεν κατορθώσει νὰ ἔχωμεν τὴν ἔφεσιν καὶ ἐπιθυμίαν τῆς ζωῆς τῶν Πνευμάτων ἐκείνων, ἅτινα ἀπαλλαγέντα τοῦ γηΐνου σκηνώματος, ἠλώθησαν μὲ σῶμα οὐράνιον καὶ ἔνδοξον ; οἷος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ χοϊκοί· καὶ οἷος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐπουράνιοι· καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκόνα τοῦ χοϊκοῦ, φορέσομεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ ἐπουρανίου (Α' Κορινθ. ιε.' 48..).

Διὰ τοῦτο, Κυρία, οὐδέποτε πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὑμνοῦντες καὶ δοξάζοντες τὸν δημιουργὸν τῆς ὑπάρξεως ἡμῶν· ἡμεῖς βεβαίως οὐδέποτε θὰ ἴδωμεν αὐτὸν αἰσθητῶς, ἀλλ' ἡ καρδία ἡμῶν θὰ τὸν αἰσθάνηται ζωηρῶς, καὶ ἐντεῦθεν θὰ λάβωμεν μαρτυρίαν καὶ ἀπόδειξιν τρανὴν τῆς παρουσίας αὐτοῦ ἐν αὐτῇ καὶ τοιουτοτρόπως δὲν θὰ ἀμφιβάλλωμεν πλέον ὅτι ὑπάρχει. Ἐκτὸς τῆς ὕλης, ἥτις προσβάλλει τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ σώματος ἡμῶν, ὁ Θεὸς εἶνε ὅστις μὲ τὸ παντέφορον ὄμμα του μᾶς ἐπιτηρεῖ ἀγρύπνως, ὁ Θεὸς εἶναι, ἡ ζωὴ τοῦ Πνεύματος, ὅστις εἶνε ἐν ἡμῖν καὶ ὑπεράνω ἡμῶν. « Ὁ Θεὸς γάρ ἐστιν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν καὶ τὸ θέλειν καὶ τὸ ἐνεργεῖν ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας». (Φίλιπ. β'. ιγ.) Εἷς Θεὸς καὶ πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων, καὶ διὰ πάντων καὶ ἐν πᾶσιν ὑμῖν» (Ἐφ. δ', 5, 6).

Παγκοιτίρμων Κύριε καὶ Θεέ μου ! Κατάστησον ἡμᾶς ἱκανοὺς καὶ ἀξίους, ὅπως ἡμέραν τινὰ δυνηθῶμεν νὰ καταλύσωμεν τὸ μυστήριον τῆς ἑνώσεως τῆς ψυχῆς ἡμῶν καὶ τοῦ σώματος, ὅπερ εἶνε αὐτῇ τὸ ὄχημα καὶ τὸ ἅρμα τοσούτων ἀγαθῶν ἢ δεινῶν. Ἀξίωσον ἡμᾶς διὰ τῆς χάριτος καὶ δυνάμεώς σου νὰ γνωρίσωμεν καὶ ἀγαπήσωμεν τὴν πνευματικὴν ζωήν, ὅπως πρατιμῶμεν αὐτὴν ἀπὸ τῆς τῶν αἰσθήσεων. Διάρρηξον τὸ κάλυμμα τῆς ὕλης καὶ ἀφαίρεσον ἀπὸ τοὺς τεθαμβωμένους ὀφθαλμοὺς τὰ ζῶντα καὶ ἐνεργητικὰ ἐλατήρια τὰ κινοῦντα τὸ σύμπαν καὶ εὐδόκησον ὡς φιλάνθρωπος νὰ ὑψωθῶμεν καὶ ἔλθωμεν πρὸς Σὲ τὴν πρώτην αἰτίαν τοῦ ὁρατοῦ τούτου κόσμου, ὃν οἰκοῦμεν, τοῦ σώματος, τὸ ὁποῖον φέρομεν πανταχοῦ μεθ' ἡμῶν, καὶ τῆς νεκρᾶς ψυχῆς, εἰς ἣν πᾶσα ἡ φύσις παρουσιάζει καὶ προπρέρει διὰ τῶν προσταγμάτων σου

τοὺς πολυαριθμοὺς αὐτῆς θησαυροὺς ! Ἐδόξησον ἐαυτὸν, Θεὲ τῶν Πνευμάτων καὶ πάσης σαρκὸς, νὰ ἴδωμεν τὴν φανὴν τῶν μητέρων καὶ πατέρων, οἵτινες ὑψοῦντες πρὸς Σὲ χεῖρας ἱκετίδας βοῶσι καθ' ἑκάστην ἡμέραν μεθ' ὅλης τῆς εἰλικρινείας, ἧς εἶνε ἄξιοι.

Ἴδοὺ τίθημι ὑπὸ τὴν σκέπην καὶ προστασίαν Σου τὰ τέκνα, τὰ ὁποῖα ἔχω ἐκ τῆς ἄκρας σου ἀγαθότητος· Ταῦτα πιστεύουσι βεβαίως εἰς τὴν ὕπαρξίν σου, πιστεύουσιν εἰς τὴν ὕπαρξιν τῆς ἰδίας αὐτῶν ψυχῆς, ἣν ἔχομεν παρὰ Σοῦ, ἀλλ' ἐκ τῆς παραφορᾶς καὶ σφοδρότητος τῶν παθῶν δυνατὸν νὰ γίνωσιν ἐπιλήσμονες αὐτῆς. Σκέπε καὶ διαφύλασσε αὐτὰ ἀνωθεν ὑπεράνω τῆς ὕλης καὶ τῶν περικυκλούντων αὐτὰ αἰσθητῶν ἀντικειμένων.

Δέομαί σου, Πάτερ ἐπουρανιε ! ὅπως τὰ τέκνα τὰ ἐμὰ ἀπολαμβάνοντα τὰ ἀγαθὰ, δι' ὧν ταῦτα πλουτίζεις, σκέπτωνται πάντοτε πε. ! Σοῦ τοῦ διατηροῦντος αὐτὰ, ὅπως ἡ πίστις αὐτῶν ἦνε ἐράλα καὶ ἀσάλευτος καὶ ἡ ζωὴ αὐτῶν ἀξία τῆς δεικνυομένης αὐτοῖς ἀγάπης, ὅπως οἱ θησαυροὶ τῆς διανοίας ἦνε αὐτοῖς ἐν τῶν μεγαλειτέρων βραβείων ἀπὸ τὰ ἀγαθὰ τοῦ κόσμου, ὅπως ἐνθυμῶνται ἀείποτε ὅτι ἡ ψυχὴ αὐτῶν ἦνε καθ' ἑαυτὴν ἡ ἀπόδειξις τῆς ὑπάρξεώς σου καὶ μέσον ἰσχυρὸν νὰ σὲ γνωρίζωσι, νὰ σὲ ἀγαπῶσιν ἐξ ὅλης τῆς συνάμεως, ἐξ ὅλης τῆς διανοίας, ἐξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς αὐτῶν, καὶ ἑπομένως νὰ ἑνῶνται μετὰ Σοῦ, ὅστις ὑπάρχει αὐτοῖς ἡ πηγὴ παντὸς καλοῦ καὶ ἀγαθοῦ. « Μὴ πλανᾶσθε, ἀδελφοί μου ἀγαπητοί, πᾶσα δόσις ἀγαθὴ καὶ πᾶν δώρημα τέλειον ἄνωθέν ἐστι καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων, παρ' ᾧ οὐκ ἔνι παραλλαγὴ ἢ τροπῆς ἀποσκίασμα. Βουληθεὶς ἀπεκύησεν ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείας, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς ἀπαρχήν τινα τῶν αὐτοῦ κτισμάτων» (Ἰακώβου α, 17), ὅπως οὖν μὴ συγχέωσι τὸ φῶς τῶν ἀστέρων μὲ τὰ εὐτελῆ σώματα τὰ ἀναναλλώτα αὐτὸ, μηδὲ συγχέωσι πλέον τὰ ἔξοχα δῶρα τῆς Σῆς ἀγάπης καὶ τὰ θέλγητρα τῆς ἀρετῆς μὲ τὸ ἐνστίγμα τῶν ἀλόγων ζώων καὶ τὰς τυφλὰς τῆς ὕλης κινήσεις !

Φωτοδότα Κύριε ! Φώτισόν με καὶ κατάστησον ἄγρυπνον διὰ τὸ καλὸν τῶν τέκνων μου καὶ ἔμπνευστον εἰς τὴν καρδίαν μου τὴν σοφίαν σου, τὴν κρίσιν, ἣν ἐπιγνῶς πλήρη ἀγάπης πρὸς τὰ τέκνα μου. Δὸς τὴν δύναμιν καὶ τὸν τελεσιουργὸν λόγον σου εἰς τὰ χείλη μου, καὶ εὐλόγησον διὰ τῆς παντοκρατορικῆς δεξιᾶς σου τὴν διδασκαλίαν μου· ἀξίωσόν με, Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς νὰ εἴχαι γονεύς· ὡς Σὺ τέλειος, καὶ τὰ τέκνα μου ὡς ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀγαπητὸς Υἱός Σου ! Γένοιτο.

ΕΚΘΕΣΙΣ
ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΗΣ "ΑΝΑΠΑΑΣΕΩΣ,

Πρὸς τὴν Γεν. Συνέλευσιν τοῦ Συλλόγου τῆς « Ἀναπλάσεως».

Φίλοι Κύριοι,

Ὁ Προεδρεῖον καὶ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου ἔρχονται νὰ καθυποβάλωσιν ὑμῖν διὰ τῆς γενικῆς γραμματείας τὴν ἔκθεσιν τῶν ὑπ' αὐτῶν πεπραγμένων κατὰ τὸ ληξαν ἔτος 1899, καὶ νὰ σᾶς ἀνακοινώσωσι πᾶσαν ἄλλην πληροφορίαν σχετικὴν πρὸς τὸ ἔργον τοῦ Συλλόγου.

Καὶ πρῶτον γνωρίζεται ὑμῖν ὅτι μετὰ τὴν ἐκλογὴν νέου Καταστατικοῦ καὶ τὴν ἐκλογὴν νέου Συμβουλίου ὑπὸ τῆς Γεν. Συνελεύσεως τοῦ Συλλόγου, τὸ Συμβούλιον συμφώνως τῷ 12ῳ ἄρθρῳ τοῦ Καταστατικοῦ προέβη εἰς κατανομὴν τοῦ Προεδρείου καὶ ἐκλογὴν τῶν ἄλλων συναρχῶν· Ἀρχῶν, ἐξέλεξε δὲ διὰ μὲν διετὲς ἀντιπρόεδρον μὲν τὸν κ. Κωνστ. Διλλημᾶν, γεν. γραμματέα τὸν πανοσιολογιώτατον ἀρχιμανδρίτην κ. Πανάρ. Δουληγέρην, εἰδικὸν γραμματέα τὸν κ. Χρῖστον Ἰωαννίδην, ταμίαν τὸν κ. Γ. Σταματούλην, ἔφορον τῆς βιβλιοθήκης τὸν κ. Π. Καπλανίδην, καὶ διευθυντὴν τοῦ περιοδικοῦ τὸν κ. Μ χ. Ἰ. Γαλανόν.

Κατὰ Σεπτέμβριον δὲ ἐπεγένετο ἡ ἑξῆς μεταβολή. Ἐπειδὴ ὁ κ. Γαλανός, καὶ ἕνεκα τῶν περιοδειῶν του καὶ ἕνεκα τῆς ἐργασίας του εἰς τὴν ἔκδοσιν νεοελληνικῆς μεταφράσεως τῶν ἁπάντων τοῦ ἐν Ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπαρκῇ πλήρως εἰς τὰ καθήκοντα τῆς τε διευθυνσεως καὶ τῆς συντάξεως τοῦ περιοδικοῦ, τὸ Συμβούλιον, ἐπὶ τῇ ὁηλώσει του ταύτῃ, κρίνων ἐπωφελῆ τὸν χωρισμὸν τῆς διευθύνσεως ἀπὸ τῆς συντάξεως, ὅπως ἑκατέρα διὰ κεχωρισμένης ἐπιμελείας ἐπιτελέσῃ κρεῖσσον τὸ καθήκον αὐτῆς, ἀνέθηκε τὴν μὲν διεύθυνσιν εἰς τὸν τέως Γεν. Γραμματέα πανοσιολογιώτατον ἀρχιμανδρίτην κ. Πανάρετον Δουληγέρην, τὴν δὲ σύνταξιν, ὡς καὶ τὴν Γεν. Γραμματείαν, εἰς τὸν τέως διευθυντὴν κ. Μ.χ. Γαλανόν.

Τὸ Συμβούλιον ὀφείλει νὰ ἐξάρῃ πρὸς τὴν Γεν. Συνέλευσιν τὸν ζῆλον καὶ τὴν προθυμίαν, μεθ' ἧς ὁ πανοσιολ. κ. Δουληγέρης ἐπετέλεσε τὸ καθήκον αὐτοῦ. Ἐξ διάστημα τετράμηνον ἀπηύθυνεν ἐπιστολὰς δύο χιλιάδας καὶ πεντακοσίας, ἐπόρισε δ' εἰς τὸ φύλλον περὶ τοῦ 750 συνδρομητάς.

Κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος ὁ Σύλλογος συνετήρησε ταυτικὴν τὴν διδασκαλίαν τοῦ θείου λόγου εἰς τὰς λαϊκὰς Σχολὰς τοῦ Ἀθηνῶν καὶ Πειραιώς, διὰ δὲ τοῦ ἀπεσταλμένου αὐτοῦ κ. Μ.χ. Ἰ. Γαλανοῦ ὑπεβοήθησε τὴν θρησκευτικὴν διδασκαλίαν τῶν ἐν Αἰγίῳ καὶ Πύργῳ Τμημάτων αὐτοῦ, ὡς καὶ τοῦ ἐν Κορίνθῳ Συλλόγου αὐ Ἀπόστολος Παῦλος».

Γνωρίζομεν ὑμῖν πρὸς τούτοις ὅτι κατὰ τὸ ληξαν ἔτος 1899 προσηνέγκον ὑπὲρ τοῦ Συλλόγου οἱ ἑξῆς δωρηταὶ τὰ ἑξῆς ποσά.

1)	Ἡ κ. Ἰωάννα Γεωργιάδου ἐν Ἀθήναις	δρ. 44
2)	Ὁ κ. Ἀγγ. Ζωγράφος ἐν Πετρουπ. φρ. 72	» 113,75
3)	Ὁ κ. Δ. Γζινόγλους ἐκ Σινώπης	» 10
4)	Τὸ ὑπουργεῖον τῶν ἐσωτερικῶν	» 100
5)	Ἀνώνυμοι	» 28.25
	ἤτοι ἐν ὅλῳ	δρ. 293.80

Πρὸς τοὺς δωρητὰς τούτους τὸ Προεδρεῖον καὶ τὸ Συμβούλιον ἐκφράζουσι τὰς θερμὰς αὐτῶν εὐχαριστίας.

Ἤθελεν ἀπαρήσει τις ἴσως περὶ τοῦ πῶς, τόσον ὀλίγοι ἐξεδήλωσαν τὴν πρὸς τὸν Σύλλογον ἡμῶν ἐλευθεριότητά των, καὶ πιθανῶς ἤθελε χωρήσει εἰς θλιβερὰ συμπεράσματα περὶ τοῦ νεοελληνικοῦ ἐνδιαφέροντος πρὸς τὰ ἔργα τῆς ἠθικοθρησκευτικῆς ζωῆς. Εὐτυχῶς ἡ πραγματικὴ ἐξήγησις κεῖται μόνον εἰς τὸ ὅτι οἱ ἐν τῇ « Ἀναπλάσει» ἐξ ὑπροβλήτου σεβασμοῦ πρὸς τὴν ἐλευθέραν προαίρεσιν, ἐλπίζοντες πάντελῶς ὅτι τὸ Πρακτικὸν « ἐζητοῦν εὑρῆσαι » ἔχει τὴν ἰσχύν του καὶ εἰς τὰς πρὸς Σύλλογους δωρεὰς. Καὶ οἱ ὀλίγοι οἵτινες ἔδωκαν, ἐξ ἑαυτῶν ἔδωκαν, ὅτι ἡμεῖς πρὸς οὐδένα ἀπαιτήσαμεν καὶ οὐδὲν ἐνηγήγαμεν, ὅπως ὑπομνήσωμεν ἀνάγκας τοῦ ἔργου τοῦ Συλλόγου.

Ἐν τούτοις, ἐπειδὴ οἱ σκοποὶ ἑνὸς Σωματείου, ὅσον πνευματικοὶ καὶ ἂν ἦνε, χρήζουσι, πρὸς ἐπιτεύξιν, ὑλικῶν βοηθημάτων, ἡ τηρηθεῖσα μέχρι τοῦδε τακτικὴ θέλει ἐγκαταλειφθῇ, μετὰ τῆς προσηκούσης δὲ πληρότητος εἰς πωλητὰς τῆς περιοπῆς τῆς « Ἀναπλάσεως,» ἀξιοπρεπεῖς θὰ ἐπιζητηθῇ ἡ ἀρωγὴ εὐσεβῶν ὁμογενῶν, ἐν τῇ πεποιθήσει ὅτι ἡ προθυμία

παροχῆς αὐτῆς θὰ ἐκδηλωθῇ ἀνταξία τῆς ἱερότητος τοῦ ἔργου τοῦ Συλλόγου. Καὶ ὅτι ἡ τοιαύτη προθυμία δὲν ἀπέλιπε τὴν χώραν μας, μαρτυρεῖ περιτρέφως ἡ ἐν Λίγῳ οἰκοδομηθεῖσα Σχολὴ ἠθικοθρησκευτικῆς διδασκαλίας ὑπὸ τοῦ μεγαλεμπόρου καὶ ταμίου τοῦ ἐκεῖ τμήματος τῆς «Ἀναπλάσεως» κ. Ξενοφῶντος Σταυρουλοπούλου, στοιχίσασα ὑπὲρ τὰς τεσσαράκοντα χιλιάδας δραχμῶν. Τὸ Συμβούλιον τοῦ ἡμετέρου Συλλόγου κρίνει καθῆκόν του, ποιούμενον μνείαν πρὸς τὴν Γεν. Συνέλευσιν τοῦ εὐγενοῦς τούτου δείγματος ζώσης εὐσεβείας, νὰ ἀποτείμῃ ἐνώπιον αὐτῆς τὸν προσήκοντα ἔπαινον εἰς τὸν κ. Ξενοφ. Σταυρουλόπουλον, καὶ νὰ ἐκφράσῃ ἅμα τὴν εὐχήν, ὅπως τὸ παράδειγμά του εὕρῃ καὶ ἄλλους μιμητὰς καταυδοῦντας ὅτι μεταξὺ ὅλων τῶν ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ δαπανῶν σκοπιμώτεραι καὶ ἐπωφελέστεραι εἶνε αἱ ἀποκοποῦσαι εἰς τὴν εὐσεβῆ μόρφωσιν τοῦ λαοῦ διὰ δημοσίας θρησκευτικῆς διδασκαλίας, ἀφ' ἧς κυρίως ἤρτηται ἡ διάπλασις τοῦ χριστιανοῦ, τοῦ οἰκογενειάρχου καὶ τοῦ πολίτου.

Μετὰ χαρᾶς ὡσαύτως καὶ ἀγαλλιάσεως γνωρίζομεν ὑμῖν τὴν ὑπὸ τοῦ ἐν Πύργῳ τμήματος τοῦ Συλλόγου ἵδρυσιν Σχολῆς ἀπόρων παίδων, εἰς ἣν συνεβοήθησε τὸ Συμβούλιον τοῦ Συλλόγου διὰ τῆς ἐκεῖ ἀποστολῆς τοῦ κ. Γαλανοῦ. Τὸ ἔργον εἶνε τόσον περιλάμπρως αὐτοσύστατον, ὥστε πᾶς ἔπαινος καὶ πᾶσα ἔξαρσις ἀποβαίνει περιττή.

Οὕτω, φίλοι Κύριοι, ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς πνευματικῆς ἐπιδόσεως καὶ καρπεφορίας τὸ ἔργον τοῦ Συλλόγου ὄχι μόνον δὲν ὑστέρησε κατὰ τὸ λῆξαν ἔτος, ἀλλὰ καὶ προέκοψε καὶ μᾶλλον εὐδοκίμησεν, ἃς εὐχηθῶμεν δὲ ὅπως ὁ Θεὸς ὁ αὐξάνων παράσχῃ ἀφθονωτέραν τὴν συγκομιδὴν κατὰ τὸ ἤδη ἀρξάμενον.

Μετὰ βαθυτάτης εὐλαβείας

Ὁ Γεν. Γραμματεὺς
Μιχ. Ι. Γαλανὸς

ΤΑ ΝΕΑ ΔΟΓΜΑΤΑ

Πολλαὶ Ἀθηναϊκαὶ ἐφημερίδες νομίζουν ὅτι ταῖς ἐπιτρέπεται νὰ ὁμιλοῦν περὶ ἐθνικοῦ μέλλοντος, ἐνῷ ἐργάζονται πρὸς ἐξαχρείωσιν τοῦ παρόντος.

— Οὕτως ἀπὸ τὰς στήλας των νέα ἐσχάτως μᾶς προσιάσθησαν δόγματα. Οἷον, ὅτι ὅπου γέλως ἄφθονος καὶ κραιπάλη περισσή, ἐκεῖ καὶ ἐθνικὴ ζωή· ὥστε, κατὰ τὰς θεωρίας τῶν δημοσιογράφων τούτων, οἱ χάχηδες, οἱ μέθυσοι καὶ οἱ κρεμανταλάδες εἶνε τὸ ἄνθος ἑνὸς λαοῦ καὶ τὰ ὑγιέστερα αὐτοῦ στοιχεῖα.

— Κατὰ τὸ αὐτὸ δόγμα αἱ ταβέρναι, τὰ οἰνοπνευματοπωλεῖα, τὰ καφὲ σαντὰν καὶ οἱ οἶκοι τῆς ἀκολασίας εἶνε τὰ καλήτερα ἐργαστήρια τῆς ἐθνικῆς δόξης καὶ τῆς ἐθνικῆς σωτηρίας.

— Κατὰ ταῦτα, ἂν ποτε κάμωμεν πόλεμον εἰς τὸ μέλλον, ἡ νίκη θὰ μᾶς εἶνε ἐξησφαλισμένη, ἂν ὀργανωθῶμεν κατὰ τὰ νέα δόγματα. Ἀρκεῖ δηλαδὴ νὰ βάλωμεν ἐμπρὸς τὸν Καρνάβαλον, νὰ τοῦ δώσωμεν ἐπιτελεῖον τὰ μέλη τῆς Ἑταιρίας τῶν ἑορτῶν, καὶ εἰς τόπον Τυρταῖον νὰ τάξωμεν τοὺς ὑμνῳδοὺς τοῦ γλεντιοῦ καὶ τῆς τρέλλας δημοσιογράφους· προσέτι δὲ ὁ στρατός μας νὰ σύρῃ μαζί του βαρέλλαις κρασὶ καὶ νὰ παρακολουθῆται ἀπὸ γύναια ἐξάπτοντα τοὺς σαρκικοὺς του εἰστρους· καὶ τότε οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι ὑπὸ τοιούτους ὅρους ἡ νίκη θὰ εἶνε ἰδική μας, ὁ δὲ ἐχθρὸς οὐδέποτε θὰ δυνηθῇ νὰ μᾶς ἀντιμετωπίσῃ.

— Διατί ὄχι, κύριοι; Πᾶς πιστεύομεν. Ὑπὸ τοιούτους ὅρους οὐδεμία ἀμφιβολία ὅτι οἱοσδήποτε ἐχθρὸς θὰ θεωρήσῃ ἐντροπήν του καὶ νὰ μᾶς ἀντικρύσῃ. Διότι ὁ ἐν πολέμῳ ἀνείπαλος πρέπει ν' ἀξιζῇ πραῖραν, ἡμεῖς δὲ, ὅπως θέλετε νὰ μᾶς κάμητε, δὲν θὰ εἴμεθα ἄξιοι **οὔτε διὰ πτύσιμον.**

— Οἱ Ἄγγλοι στέλλουν εἰς τοὺς στρατιώτας των Εὐαγγελια. Ὁ Κρούγερ ἀναγιγνώσκει Ψαλμοὺς τοῦ Δαβίδ. Τί λέγετε οἱ ὀργανωταὶ καὶ οἱ συνήγοροι τῶν Κρυναβάλλων καὶ τῶν Πανῶν ἐν Ἀθήναις καὶ Τριπόλει; Σεῖς βέβαια εἰς παρομοίαν περίστασιν θὰ συνεβουλεύετε νὰ ἀποσταλοῦν . . . μάσκαις!

— Τὸ ζῆν ἐστι γελᾶν, μεθύειν, κραιπαλᾶν, ἰδοὺ τὸ νέον δόγμα. Ἐὰν ἤλθε ἐν μάχῃ, λιποτακτήσατε καὶ ὑπάγετε εἰς τὴν εὐωχίαν καὶ εἰς τὴν ἀπόλαυσιν. Ἐνῷ δὲ ἄλλοι θὰ θνήσκωσι, γελᾶτε σεῖς. Ὧδε ἡ σοφία καὶ ἡ σύνεσις. Ὁ Λεωνίδας δὲν ἤξευρε νὰ ζήσῃ, καὶ ὁ Κρόνζε ἦτο ἕνας βλάξ.

— Γυναῖκες τῶν Μέσρ καταισχύνθητε. Δὲν διακρίθητε σεῖς εἰς χορτοπόλεμον, οὐδὲ διαλαλοῦσι τὴν δόξαν σας τὰ κομψετί. Σεῖς εἴθε αἱ ἡρωΐδες τοῦ θανάτου, ἐνῷ αἱ Ἀθηναῖαι ὁμόφυλοί σας παρορμῶνται ν' ἀναδειχθῶσιν αἱ ἡρωΐδες τῆς τρελλῆς ζωῆς!

— Φεῦ! πολλὰ ἔθνη ἔζησαν, διότι ἤξευραν νὰ θνήσκουν· ἀλλ' εἰς τὴν λατρείαν τῆς τρελλῆς ζωῆς ἐπηκολούθησε πάντοτε ἐν τέλος ἄδοξον καὶ αἰσχρόν!

— Ἡ ζωὴ εἶνε κραιπάλη! Ἰδοὺ δόγμα, τὸ ὁποῖον θὰ ἐδελτώτοντο καὶ κτήνη. Ἡ ζωὴ εἶνε ἀναισχυντία! Ἰδοὺ δόγμα, τὸ ὁποῖον θὰ ἀπετροπιάζοντο καὶ πίθηκοι. Κανεὶς λαὸς δὲν ἀνεδείχθη μὲ τὸ γλέντι, ἀλλὰ μὲ τὴν μεγαλοπράγμονα καὶ φιλότιμον ἐργασίαν. Καὶ ὅταν εἴδῃ τινὰ διασκεδάσεων φυγαδεύουν τὴν αἰδῶ, τὴν σεμότητα, τὴν χρηστότητα καὶ τὴν ἀρετὴν, εἰ λαοί, εἴτινες ὁρμῶσι πρὸς τὰς διασκεδάσεις ταύτας, δὲν εἶνε μόνον τρελλοί, ἀλλὰ καὶ αὐτοκτόνοι.

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΙΣ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΤΗΣ «ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Τῇ παρελθούσῃ Δευτέρᾳ ἐγένετο ἐν τῷ καταστήματι τοῦ Συλλόγου ἡ ἐτησία Συνέλευσις τῶν τακτικῶν αὐτοῦ μελῶν, ἧς τὰ καθέκαστα δημοσιευθήσονται εἰς τὸ ἑπόμενον φύλλον.

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΙ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Κυριακὴ 27 Φεβρουαρίου

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ἰωάν. Κεφ. α'. 44—52
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἑβρ. Κεφ. ΙΑ. 24—27 καὶ 32—40

Κυριακὴ 6 Μαρτίου

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ματθ. Β' 1—12
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἑβρ. Α' 10—14 καὶ Β' 1—4

ΟΙ ΔΙΔΑΞΟΝΤΕΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΛΑΙΚΑΣ ΣΧΟΛΑΣ ΤΗΣ ΑΝΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἐν τῇ Α' ἐν Ἀθήναις παρὰ τὴν Ἱ. Σύνοδον 7—8 μ. μ.

Σαββάτῳ 26 Φεβρουαρίου Ἀρχιμ. Π. Χ. Δουληγέρης
Κυριακῇ 27 Φεβρουαρίου Π. Καπλανίδης

Ἐν τῷ ναῷ τῆς Ἁγίας Εἰρήνης

Κυριακῇ 27 Φεβρ. ἐν τῇ α' λειτουργίᾳ Εὐσέβ. Ματθόπουλος
Κυριακῇ 27 Φεβρ. 4—5 μ.μ. Ἀρχιμ. Π. Χ. Δουληγέρης

Ἐν τῇ Ἐπαγγελματικῇ Σχολῇ τῆς «Ἑνώσεως τῶν Ἑλληνίδων»

Πέμπτῃ 2 Μαρτίου 3—4 μ.μ. Ἀρχιμ. Π. Χ. Δουληγέρης

Ἐν τῷ Ζαννείῳ Ὀρφανοτροφείῳ ἐν Πειραιεῖ

Κυριακῇ 27 Φεβρουαρίου Γεώ γ. Μακρῆς Ὥρ. 4—5
Πέμπτῃ 2 Μαρτίου Ζήσιμος Τσέλλος 7—8